

Bro Morgannwg

Sylwadau (cyhoeddwyd, cyflawn) a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori cychwynnol

DBCC-2 Ar ran cyngor cymuned/tref

Cytunodd yr aelodau â'r cynigion a amlinellwyd. Roeddent hefyd yn teimlo y byddai cadw'r ffiniau presennol o gymorth yn y dyfodol pe bai cyfanswm nifer y Cynghorwyr ledled Bro Morgannwg yn cael ei gynyddu.

DBCC-4 Ar ran cyngor cymuned/tref

Mae'r Cyngor Cymuned wedi ystyried yr ymgynghoriad hwn yn ddiweddar. Ar ei ran, rwy'n gwneud y sylwadau canlynol ar yr adolygiad:

a) Mae'r Cyngor Cymuned o'r farn y dylai Llandochoau gael ei aelod ward ei hun ar Gyngor Bro Morgannwg. Mae copi o'n cyflwyniad ar adolygiad blaenorol wedi'i atodi i chi gyfeirio ato.

b) Dylid nodi bod poblogaeth Llandochoau wedi tyfu ers yr adolygiad blaenorol gyda datblygiad fflatiau newydd yn Heol Lecwydd. Bydd datblygiad fflatiau posibl pellach yn Heol Lecwydd a datblygiad tai ar raddfa fawr oddi ar Fryn Llandochoau sydd wedi derbyn caniatâd cynllunio amlinellol yn ychwanegu at y boblogaeth ac yn ei dro at nifer yr etholwyr.

c) Bydd adolygiad ffin gymunedol cynghorau cymuned Llandochoau, Lecwydd a Llanfihangel-y-pwll yn newid ym mis Mai 2027 pan fydd Cyngor newydd o'r enw Cyngor Cymuned Llandochoau a Chwrtyrall yn cael ei greu – ystyrir y dylai ward Llandochoau gynnwys yr ardaloedd a gwmpesir gan ardal y cyngor cymuned newydd.

Gweler atodiad ar wahan.

DBCC-5 Ar ran cyngor cymuned/tref

Syr / Madam, Mewn ymateb i'ch cais am sylwadau sy'n ymwneud â'r adolygiad hwn, mae fy Nghyngor wedi penderfynu ymateb fel y nodir isod. Mae'r trefniant presennol gyda 3 chynghorydd yn cynrychioli ward gymysg o dref a gwledig 'Y Bont-faen' yn rhagfarnllyd tuag at anghenion y dref ac nid yw'n darparu nac yn sicrhau llywodraeth leol effeithiol a chyfleus na chynrychiolaeth effeithiol ar gyfer pob cymuned glir ei hadnabod. Felly mae fy Nghyngor yn cynnig rhannu Ward bresennol Y Bont-faen yn ddau, yn unol â Wardiau presennol y Cyngor Tref / Cymuned, sef: (i) Y Bont-faen gyda Llanfleiddan (yn seiliedig ar wardiau cymunedol Cyngor Tref Y Bont-faen) gyda 2 Gynghorydd, a (ii) Penllyn (yn seiliedig ar wardiau cymunedol Cyngor Cymuned Penllyn) gydag 1 Gynghorydd. Mae'r cynnig hwn yn parhau i gydymffurfio'n llwyr â'r cymhareb etholiadol arfaethedig, gan sicrhau bod Cynghorydd Bro Morgannwg yn cynrychioli'n uniongyrchol ac yn atebol i etholwyr Cymunedau Penllyn, Ystradowen a Llansanwyr, yn ogystal â dau ar gyfer Tref y Bont-faen a bod anghenion gwahanol iawn y ddwy Gymuned hynny a Thref y Bont-faen yn cael eu cynrychioli a'u clywed yn briodol yng Nghyngor Bro Morgannwg.

DBCC-7 Ar ran cyngor cymuned/tref

Annwyl Syr neu Fadam,

Ystyriodd Cyngor Cymuned Llanfair y ddogfen yn ymwneud â'r eitem uchod. Trafododd yr Aelodau'r ddogfen a byddent yn argymhell y byddai ward newydd Llandŵ, a fydd yn cwmpasu cymunedau Tregolwyn, Llangan, Llandŵ, Llanfair, Llanmaes, Llysyrni, Sigingston a Sant Hilari gydag un Cyngorydd yn unig i wasanaethu'r ward honno, yn annigonol ar gyfer y ward wledig sylweddol hon. Felly, byddai'r Cyngor Cymuned yn awgrymu y dylid ethol o leiaf ddau Gyngorydd i wasanaethu'r ardal hon.

DBCC-9 Aelod o'r Cyhoedd

Annwyl Syr/Madam

O ran Adolygiad Etholiadol Bro Morganwg. Rwyf wedi bod yn byw yng nghymuned Llandochoau a Chwrt yr Ala ers amser maith ac rwy'n gofyn i hyn ffurfio etholaeth un aelod ar y cyngor sir. Mae ffiniau ein cymuned yn amlwg gan eu bod wedi'u gwahanu oddi wrth Benarth gan gyffordd brysur ar y briffordd wrth dafarn y Merry Harrier ac oddi wrth Ddinas Powys gan gaeau.

Mae etholaeth cymuned Llandochoau a Chwrt yr Ala yn unol â chyfartaledd arfaethedig y sir. O'r herwydd, byddai ward un aelod yn cwmpasu pentrefi Llandochoau, Lecwydd a Llanfihangel-y-Pwll yn sicrhau bod trigolion yn cael eu cynrychioli'n dda. Mae'n bwysig ein galluogi i gadw natur wledig a lled-wledig ein pentrefi.

Yn gywir iawn

DBCC-10 Aelod o'r Cyhoedd

I bwy bynnag y bo'n berthnasol,

I gyflwyno fy hun, [REDACTED] ydw i o [REDACTED], Llandochoau, Bro Morganwg. Fy mwriad wrth ysgrifennu yw gwneud sylwadau ar yr adolygiad sydd ar ddod o ffiniau wardiau ym Mro Morganwg. Fel preswlydd yn Llandochoau, rwy'n credu ei bod yn hanfodol bwysig cynnal y ffiniau presennol sy'n effeithio ar ein cymuned.

Wrth edrych ar y dogfennau ymgynghori, mae'n amlwg bod gan Llandochoau'r nifer cywir o bleidleiswyr i gynghorwyr ar hyn o bryd. Fodd bynnag, hyd yn oed pe na bai hyn yn wir, a bod rhywfaint o amrywiad, byddwn yn awgrymu y dylai Llandochoau gadw ei ffiniau presennol o hyd.

Mae cysylltiadau cymunedol yn hynod bwysig o ran llunio'r ffiniau. Dylent edrych yn naturiol ac adlewyrchu'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu. Mae Llandochoau yn bentref tawel. Rydym yn wahanol i Benarth, y Barri, Dinas Powys a Chaerdydd. Nid yw'r materion sy'n effeithio arnom, yn enwedig problemau parcio o amgylch Ysbyty Llandochoau, yn effeithio ar y trefi a'r pentrefi eraill hynny. Mae angen cynrychiolydd arnom a all roi sylw priodol i hyn.

Mae pentrefi Llandochoau, Lecwydd a Llanfihangel-y-pwll, mewn cyferbyniad, yn rhannu llawer o gysylltiadau lleol. Mae ein ffiniau'n glir. Mae'r ffordd brysur yng nghyffordd y Merrie Harrier yn peri llawer o beryglon. Bu sawl damwain bron â digwydd ar y groesfan i gerddwyr. Mewn cyferbyniad, mae lonydd cerddwyr tawel yn cysylltu Llandochoau â Lecwydd a Llanfihangel-y-bont.

Felly, gofynnaf i ffiniau ward Llandochoau, sy'n cynnwys cymuned Llandochoau a Chwrtyrall, aros yr un fath yn dilyn yr adolygiad.

Cofion,

DBCC-11 Aelod o'r Cyhoedd

Annwyl Syr neu Fadam,

Ail: Adolygiad Etholiadol Bro Morganwg

Ysgrifennwn ynghylch yr uchod, ynghylch newidiadau i ffiniau wardiau ym Mro Morganwg. Rydym yn breswylwyr ers amser maith yn Llandochoau, [REDACTED].

Mae ein cymuned yn bentref cryno, clos, gyda theimlad lled-wledig. Fel pentrefi cyfagos Leckwith a Michaelston-le-Pitt, rydym yn wahanol i aneddiadau Dinas Powys a Phenarth, sydd ill dau â miloedd lawer o drigolion. Mae etholwyr ein cymuned, i'r gwrthwyneb, ymhell o dan 2,000.

Rydym yn pryderu y bydd unrhyw ymgais i newid ffiniau presennol y wardiau yn arwain at ein cymuned yn cael ei chynnwys. Rydym yn cael ein gwasanaethu'n dda fel ward un aelod, gydag un cynghorydd wedi'i neilltuo i'n pryderon. Er y gallai wardiau aml-aelod fod yn fwy priodol ar gyfer aneddiadau mwy fel rhai Penarth a Dinas Powys, lle mae ffiniau'r gymuned yn rhy fawr i gynnwys wardiau un aelod, nid yw hynny'n wir yn Llandochoau. Rydym ac fe ddylem barhau i fod yn ward un aelod.

Cafodd cynnig blaenorol i uno Llandochoau â ward Cornerswell ym Mhenarth wrthwynebiad sylweddol o fewn y pentref. Byddai unrhyw gynnig tebyg yn wynebu gwrthwynebiadau tebyg. Rydym yn ddiolchgar i'r Comisiwn Ffiniau am wrando ar ein sylwadau ar yr achlysur hwnnw ac yn eich annog i wneud hynny eto. Gadewch i Llandochoau gadw ei hunaniaeth a chadw'r ffiniau presennol.

Diolch i chi am gymryd yr amser i ddarllen ein sylwadau, ac edrychwn ymlaen at glywed gennych.

Yn gywir,

[REDACTED]

DBCC-14 Ar ran cyngor cymuned/tref

Aliniad Cymuned bresennol Llan-maes yn y dyfodol - Mae Cyngor Cymuned Llan-maes yn cefnogi'r cynnig hwn yn gryf i wneud aliniad ein cymuned yn gyson ag aliniad cynghorau cymuned Llan-maes, Llanfair a Llandow sydd i'w huno'n fuan, gan nodi ar yr un pryd y bydd yn rhaid i'r un cynghorydd hefyd gwmpasu Cymuned estynedig Cosmeston a Llangan. Rydym i gyd yn gymunedau gwledig yng Ngorllewin Bro Morganwg ac felly mae gennym flaenoriaethau a phryderon tebyg. Yn ogystal, mae canolbwyntio cyfrifoldeb ar un Cynghorydd y Brif Awdurdod yn hytrach na'i wasgaru trwy 4 cynghorydd (y sefyllfa bresennol ar gyfer Llan-maes) yn arfer llawer gwell ac yn arwain at atebolrwydd a chyfrifoldeb clir. Rydym yn nodi bod ein ward arfaethedig yn cwmpasu dau Gyngor Cymuned estynedig ac mae ganddi'r gymhareb etholwyr i gynghorwyr uchaf ym Mro Morganwg. Efallai mai dyma rywbeth yr hoffech fynd i'r afael ag ef, fodd bynnag, ni fyddai unrhyw gynigion a fyddai'n pilio i ffwrdd ac yn rhannu rhannau o'r naill Gyngor Cymuned newydd neu'r llall o ran cynrychiolaeth yn cael eu cefnogi.

DBCC-15 Ar ran cyngor cymuned/tref

Mae Cyngor Cymuned Llanmaes yn mynegi pryder ynghylch y ffaith bod wardiau aml-aelod yn parhau i fod yn gyffredin ledled Bro Morgannwg. Er ein bod yn cydnabod bod y rhain yn faterion anodd i'w rheoli, rydym yn credu'n gryf bod wardiau aml-aelod yn arwain at wanhau atebolrwydd a chyfrifoldeb a dylid eu hosgoi a'u dileu cyn gynted â phosibl. Rydym yn cydnabod yn eich adroddiad

eich bod wedi nodi i sicrhau nad yw'r rhain yn cwmpasu ardaloedd gwledig a threfol, sy'n gam cyntaf gwyhych a dim ond o fudd fydd i Gymuned Llanmaes a chymunedau gwledig eraill wrth symud ymlaen. Yn fwy penodol, mae Cymuned bresennol Llanmaes yn cael ei chynrychioli gan 4 cynghorydd Bro Morgannwg ar hyn o bryd ac i bob pwrpas mae hyn wedi arwain at sefyllfa lle nad yw mwyafrif y cynghorwyr hyn (gyda un eithriad amlwg) wedi ymgysylltu â'n cymuned ers yr etholiad diwethaf ac mae'n her enfawr hyd yn oed ystyried eu bod yn cynrychioli ein cymuned o gwbl. Rhesymeg y rhai nad ydynt yn ymgysylltu yw eu bod yn grŵp a bod ganddynt hawl i roi cyfrifoldeb am ein cymuned i un cynghorydd ond mae hwn yn rhagdybiaeth gwbl hurt, yn gyfreithiol ac yn ymarferol. Trefniadau anffurfiol a allai fod wedi'u cytuno neu beidio, heb unrhyw statws cyfreithiol, ac mae eu cyfrifoldebau i bob etholwr, nid dim ond y rhai y maent yn honni eu bod yn 'gyfrifol amdanynt' mewn gwirionedd. Am y rheswm hwn, byddem yn annog dileu'r arfer o gael wardiau aml-aelod gyda'r oedi lleiaf. Er hynny, nid yw'r un cynghorwyr yn oedi cyn pleidleisio ar faterion sy'n effeithio ar ein cymuned sydd wedi creu llawer o anniddigrwydd yn lleol.

DBCC-16 Cynghorydd lleol neu swyddog etholedig arall

Ar ôl darllen yr adroddiad nawr, nid yw'r awgrym o uno Wenvoe a Sant Nicolas yn gwneud unrhyw synnwyr o gwbl, y cyfan y byddai hyn yn ei olygu yw y byddai dau gynghorydd yn cwmpasu ardal enfawr, yn hytrach nag un Cynghorydd yn cwmpasu ardal lai, sy'n caniatáu ichi gael mwy o effaith a delio â materion yn fwy effeithlon, mae hyn hefyd yn dileu dyblygu dau Gynghorydd yn delio â'r un mater, os ydynt o wahanol bleidiau, hefyd yn adolygiad diweddar y comisiwn ffiniau, tynnwyd Sant Lythans a Dyffryn allan o Ward Wenvoe, yn yr adolygiad blaenorol tynnwyd Sant Nicolas a Thresimwn allan o Ward Wenvoe, nawr rydych chi'n awgrymu eu bod nhw i gyd yn dod o dan yr un ward, nid yw hyn yn gwneud unrhyw synnwyr o gwbl ac ni fyddai'n fuddiol i'r trigolion. Casgliad yw'r argymhelliad i adael pethau fel y maent, yn fy marn i yw'r ffordd synhwyrol ymlaen

Russell Godfrey

Cynghorydd

DBCC-17 Cynghorydd lleol neu swyddog etholedig arall

Annwyl Gomisiynwyr

Ysgrifennaf i wneud sylwadau ynghylch yr uchod. Er mwyn egluro, rwy'n ysgrifennu yn rhinwedd fy swydd fel yr aelod etholedig dros ward Llandochoau.

Mae'r tabl o'r trefniadau presennol a ddarparwyd gan y Comisiwn yn dangos bod etholaeth ward Llandochoau, sy'n cynnwys Cymuned Llandochoau a Chwrtyrall, yn 1,801. Mae hyn yn cynrychioli amrywiad o 1% o'r cyfartaledd sirol arfaethedig. Mae dogfen Polisi ac Ymarfer y Comisiwn yn nodi mai'r ffigurau etholiadol cyfredol yw'r rhai a roddir y pwysau mwyaf iddynt wrth ystyried cydraddoldeb etholiadol. O ganlyniad, mae ffiniau presennol Llandochoau wedi'u cyfiawnhau ar sail cydraddoldeb etholiadol yn unig.

Fodd bynnag, byddwn yn cyflwyno, hyd yn oed pe na bai hyn yn wir, a bod cymhareb etholwyr i gynghorwyr ward Llandochoau yn wahanol iawn i gyfartaledd arfaethedig y sir, byddwn yn dal i gyflwyno y dylid cynnal y ffiniau presennol. Byddai er budd llywodraeth leol effeithiol a chyfleus gwneud hynny.

Mae Llandochoau a Chwrtyrall yn gymuned ar wahân. Fe'i hadnabyddir felly gan drigolion. Mae llawer o bobl leol wedi cysylltu â mi i fynegi cefnogaeth gref i ffiniau presennol y wardiau. Maent yn ofni'r effeithiau y byddai uno Llandochoau â ward fwy, gyfagos yn eu cael ar y gymuned. Cafodd cynigion blaenorol i uno ward Llandochoau â Cornerswell eu cyfarfod â gwrthwynebiad cryf gan drigolion.

Mynegodd llawer eu diolchgarwch i'r Comisiwn am gymryd y pryderon hyn o ddifrif a chytuno i gynnal y ffiniau presennol.

Mae materion lleol penodol yn effeithio ar bentrefi Llandochoau, Lecwydd a Llanfihangel-y-pwll, yn bennaf yn deillio o'r pwysau y mae Ysbyty Llandochoau yn ei roi ar yr ardal. O'r herwydd, bydd un aelod ward yn cynrychioli'r pryderon hyn yn arwain at gynrychiolaeth fwy effeithiol nag y byddai pe bai'r gymuned yn cael ei chynrychioli gan gynghorwyr sy'n cwmpasu ardal fwy gyda blaenoriaethau cystadleuol i'w hystyried.

Mae ffin bresennol Llandochoau a Chwrtyrall yn glir ac yn adnabyddadwy. Mae Cymuned Llandochoau a Chwrtyrall wedi'i gwahanu oddi wrth Dref Penarth gan gyffordd brysur yr A4055 a'r B4267, a elwir yn lleol yn "gyffordd Merrie Harrier". Mae'r gyffordd hon yn cymryd ei henw o'r dafarn o'r un enw sydd wedi'i lleoli ar y safle.

Mae Cymuned Llandochoau a Chwrtyrall yn cynnwys tair pentref bach: Llandochoau, Llanfihangel-y-Pwll a Lecwydd. Mae'r pentrefi hyn yn rhannu cysylltiadau cymunedol naturiol. Gelwir cangen leol y Lleng Brydeinig Frenhinol yn "Llandochoau a Lecwydd Frenhinol Brydeinig", tra bod neuadd y pentref leol yn cael ei hadnabod fel "Sefydliad Llandochoau a Lecwydd". Mae'r pentrefi wedi'u cysylltu gan lwybrau troed a ddefnyddir yn helaeth, sy'n boblogaidd gyda thrigolion. Mae tafarn y Merrie Harrier yn boblogaidd gyda thrigolion y tri phentref. O ystyried y cysylltiadau cymunedol hyn, byddai'n rhesymegol i ffiniau wardiau'r sir fod yn gyd-derfynol ac adlewyrchu rhai'r Gymuned.

Am y rhesymau a amlinellwyd uchod, gofynnaf i'r Comisiwn beidio â gwneud unrhyw newidiadau i ffin ward bresennol Llandochoau yn yr Adolygiad.

Diolch i chi am gymryd yr amser i ystyried fy sylwadau, ac edrychaf ymlaen at glywed gennych. Cofion cynnes,

Y Cynghorydd George Carroll

Aelod Etholedig

Ward Llandochoau

Cyngor Bro Morganwg

DBCC-18 Ar ran awdurdod lleol

Prynhawn da,

Ymddiheuriadau am y cyflwyniad hwyr. Gweler isod sylwadau Cyngor Bro Morganwg a gyflwynwyd gerbron y cyngor llawn ddydd Llun 14 Gorffennaf. Nid oedd unrhyw wrthwynebiadau i'r sylwadau hyn.

- Isod mae sylwadau Cyngor Bro Morganwg i'w cyflwyno i'r Comisiwn mewn ymateb i'w hymgyngoriad cychwynnol. Mae'n werth nodi bod yr Adolygiad Cymunedol diweddar wedi cynnwys cynnydd yn nifer yr aelodau yn rhinwedd cynnydd yn nifer yr aelodau yn Nyfan o 2 aelod i 3 aelod a darparu 2 aelod ychwanegol ar gyfer ward newydd Glan yr Afon yn y Barri ac un aelod ychwanegol oherwydd creu ward newydd Cosmeston ar lefel y Gymuned. Byddai'r newidiadau hyn eisoes wedi cynyddu nifer yr aelodau o 54 i 58. Mae'r newidiadau hyn, i gyd o ganlyniad i ac yn deillio o'r Adolygiad Cymunedol, wedi'u tablu yn (Atodiad 3 a 4).

- O ran ward etholiadol bresennol Llandŵr, mae hyn ar hyn o bryd yn cwmpasu ardal ym mhen mwyaf gogleddol Dyffryn Morganwg yn Rhuthun a Bryn Santes Fair a'r ardal wledig i'r gogledd o Lanilltud Fawr (yn Llanmaes a'r cyffiniau). O ran y gymhareb poblogaeth i aelodau, mae'r amrywiad o

gyfartaledd y sir 20-50% yn uwch. O ganlyniad, mae lle posibl i ystyried y trefniadau presennol gyda wardiau cyfagos, yn enwedig Llanfair-y-Brid. Byddai hyn yn golygu uno wardiau cymunedol posibl Tregolwyn (TA0), Llangan (TB0 a TB1) a Santes Fair y Mynydd (TC0) i ward etholiadol Saint-y-Brid gyda'r lle i gynyddu nifer yr aelodau i 3. Byddai wardiau cymunedol Llandŵ, Llyswyrni a Llanmihangel a Llanmaes sy'n weddill yn parhau i ffurfio ward etholiadol Llandŵ gydag 1 aelod. Canlyniad y newid hwn fyddai cynyddu cynrychiolaeth ar draws y brif ardal o 1 aelod. Y dewis arall, wrth gwrs, yw cadw'r status quo er gydag amrywiad poblogaeth o 20-50%.

- O ran Plymouth, mae amrywiad poblogaeth i aelodau o 20% - 50% hefyd ac ochr yn ochr â hyn, mae creu ward Cosmeston newydd ar lefel Gymunedol (ac yn ffurfio rhan o Gyngor tref Penarth) ag amrywiad poblogaeth i aelodau o fwy na 50% yn is. Felly, byddai'n ymddangos yn briodol uno wardiau cymunedol Plymouth a Cosmeston yn ward etholiadol fwy a chynyddu nifer yr aelodau i 3 (o 2), a thrwy hynny gynyddu'r gynrychiolaeth ar gyfer y prif ardal gan 1 aelod arall. Byddai hyn yn ymddangos yn fwy rhesymegol na chreu ward un aelod ar gyfer Cosmeston gydag amrywiad poblogaeth sylweddol o fwy na 50% yn is.

- O ran Gwenfo, mae gan y ward etholiadol hon amrywiad poblogaeth rhwng 20% a 50% yn uwch. Mae'r holl wardiau cyfagos rhwng +/- 10%. O ran perthynas ddaearyddol, un ateb gallai fod edrych ar uno Gwenfo a Sant Nicolas/Llancarfan yn un ward etholiadol gyda 2 aelod. Byddai hyn yn creu ward o faint daearyddol sylweddol, er gyda'r fantais o 2 aelod. Ni fyddai hyn yn cynyddu nifer yr aelodau yn y brif ardal ond yn hytrach yn uno dwy ward un aelod. Yr ateb arall fyddai derbyn y sefyllfa a chadw'r status quo.

- O ran materion eraill, mae'n werth nodi y bydd ward prif ardal newydd yn cael ei chreu yn y Glannau a fydd â chynrychiolaeth ar ffurf 2 aelod a chynigir hefyd y bydd Dyfan yn cael cynnydd o 1 aelod o 2 i 3. Mae hyn fel y nodir yn argymhellion terfynol yr Adolygiad Cymunedol gan y Comisiwn Ffiniau (Atodiad 3), sydd eisoes wedi'u cytuno gan Lywodraeth Cymru.

- Fel y nodwyd uchod ac yn y Crynodeb Gweithredol, dim ond fel sylwadau yn y cam cychwynnol hwn y mae'r sylwadau ym mharagraffau 2.2 i 2.4 wedi'u nodi. Gall pawb sydd â diddordeb yn y mater hefyd wneud eu sylwadau eu hunain ac mae hyn yn cynnwys grwpiau gwleidyddol a Chynghorau Tref a Chymuned presennol yn ogystal â holl aelodau'r cyngor.

Cofion cynnes

DBCC-19 Aelod o'r Cyhoedd

Annwyl bawb

Rwy'n e-bostio fel preswlydd yn ward Llandochoau Cyngor Bro Morganwg. Hoffwn i ffiniau presennol y ward yn Llandochoau gael eu cynnal. Mae Llandochoau yn gymuned naturiol gyda ffin ddiffiniedig. Mae ar wahân i Benarth a Dinas Powys ac nid yw'n rhannu cysylltiadau cymunedol â'r naill na'r llall. Mae gan Llandochoau ddigon o etholwyr i gyfiawnhau ward yn ei rhinwedd ei hun ac rwy'n gofyn yn gwrtais i'r trefniant hwn barhau.

Yn gywir iawn,

DBCC-20 Aelod o'r Cyhoedd

Annwyl Syr/Madam,

Yn ogystal â'ch ymgynghoriad i adolygu trefniadau etholiadol Bro Morganwg gyda'r bwriad o ystyried a llunio cynigion ar gyfer trefniadau yn y dyfodol.

Mae aelodau Pwyllgor Cynllunio Cyngor Tref y Barri yn ystyried yr ymgynghoriad yn eu cyfarfod ar 1 Gorffennaf 2025.

Maent yn cefnogi'r cynigion yn fras ac yn gofyn am i nifer y Cynghorwyr ar bob Ward o Gyngor Tref y Barri fod yr un nifer o Gynghorwyr ar yr un Ward ar Gyngor Unedol Bro Morganwg. Felly, gan roi cydraddoldeb i'r etholwyr ar nifer y Cynghorwyr ym mhob ward ar y ddau Gyngor.

Cofion cynnes,

Mark.

Prif Swyddog Dros Dro

Acting Chief Officer

DBCC-23 Ar ran cyngor cymuned/tref

Prynhawn da,

Diolch i chi am ganiatáu amser ychwanegol i ni ystyried y mater hwn yn ein cyfarfod Cyngor Llawn ddoe ar ôl i'r dyddiad cau ar gyfer ymgynghori ddod i ben.

Ar rhan Cyngor Tref y Bont-faen, rwy'n cadarnhau nad oes unrhyw sylwadau wedi'u codi i'w cyflwyno.

Cofion cynnes,

DBCC-24 Ar ran cyngor cymuned/tref

Er sylw Ms Beverley Smith, Cadeirydd.

Annwyl Ms Smith,

Mae Cyngor Bro Morganwg wedi llunio rhai cynigion ar gyfer newidiadau i'r trefniant etholiadol yn ein hardal. Am ryw reswm, ni chafodd y Cyngor Cymuned hwn ei hysbysu am y gweithgaredd hwn ac felly, ni chawsom ein hysbysu am yr Adolygiad na'r dyddiad cau ar gyfer sylwadau. Hoffwn ofyn i chi dderbyn ein sylwadau hwyr ar hyn.

Rydym wedi bod mewn cysylltiad â Jane Hutt, ein haelod Senedd, yn flaenorol gyda'n pryderon ynghylch y newidiadau arfaethedig sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'n Cymuned. Byddwch yn ymwybodol ein bod wedi gwneud sylwadau yn ystod y broses honno a bod y Drafft cychwynnol gan y Comisiwn wedi cadw Tregolwyn a Llangan fel cymunedau ar wahân. Mewn ymateb i'ch Drafft, parhaodd Cyngor y Fro i wthio am uno ein cymunedau, a dderbyniwyd gan eich Comisiwn.

Nid yw'r Adolygiad mwy diweddar a gynhaliwyd gan Fro Morganwg yn gwneud pethau'n haws i'n cymuned gan fod yr hyn a gynigir gan Gyngor y Fro yn newid i Ward Llandŵ yr ydym yn rhan ohoni ac yn uno Tregolwyn, Llangan a Santes Fair y Mynydd â ward Saint y Brid. Credwn, er y bydd hyn yn rhoi'r potensial ar gyfer Aelod ychwanegol ar gyfer y Ward arfaethedig, y bydd maint y ward arfaethedig hon yn arwyddocaol o ystyried natur wledig ein hardal a bydd yn ei gwneud hi'n broblem i'n hetholwyr lleol gael cysylltiadau agos ag Aelodau'r Sir. Ein dewis ni yw peidio â gweld hyn yn digwydd.

Os penderfynwch ei fod yn opsiwn dilys, a allwn ni awgrymu y dylid isrannu Ward "newydd" Santes Ffraid fel bod gan o leiaf Colwinston, Llangan a Santes Fair y Mynydd Gynghorydd ar wahân? Nid yw cynigion y Cyngor yn ystyried natur wledig y cymunedau hyn gyda'r brif ffordd gefn yr A48 yn rhannu'r ardal yn effeithiol.

Tybiais, efallai'n anghywir, fod eich Comisiwn yn canolbwyntio ar lywodraeth leol effeithiol a chyfleus. Mae cynigion Bro Morganwg yn mynd i'r cyfeiriad arall i hyn.

Comisiwn
Democratiaeth a
Ffiniau Cymru

Democracy
and Boundary
Commission Cymru

Yn gywir

[REDACTED]

--

[REDACTED]

Aelod, Cyngor Cymuned Tregolwyn Aelod, Cyngor Cymuned Colwinston